

Háborus zónában a közelkelet.

A balkáni hadjárat győzelmes befejezése és a görög szigetek jó részének birtokbavétele megadja a lehetőséget Németországnak és Olaszországnak, hogy Fekete tengeri kereskedelmi forgalmuknak jelentős részét ezután a jóval olcsóbb tengeri úton bonyolítsák le, mert hajóik mozgási területe olyan vizekre esik, ahol a tengelyhatalmak feltétlen urak. Ez jelentős eredmény, de a hadviselés technikája nem ismer megállást és most az eddig elérték kiszélesítéséről van szó. Elsőrangú fontossága a Földközi tenger elzárása és a már eddig is alaposan legyengített angol tengeri haderőnek ebből a tengerből való kiűzése, vagy megsemmisítése a még igénybevehető ellenes repülő-támaszpontokkal egyetemben. Mint tudjuk, a Földközi tengernek két olyan pontja van, amelyeken keresztül érintkezésben áll a világtengerekkel és mindkettő angol birtok. Egyik a Gibraltár melletti szoros természetű kijárat, ahol Angliának öt négyzetmérföld területű bázisa van, a másik a Szezi csatorna, melyet francia ötlet és tőke hozott létre roppant nehézségek között és amely a Vörös tenger illetve az Indiai óceán felé ad kijutási lehetőséget. A Szezi csatorna feletti rendelkezési jogot is megszerezték az angolok, amivel azután a Földközi tenger népeinek életlehetőségeit a maguk érdekei szerint szabták meg. A helyzet ugyan ma már részben megváltozott, mert a hadiesemények következtében az angolok ellenőrzési lehetősége erősen lecsökkent és a Szezi csatorna már a német és olasz bombázók légtérébe került és a Földközi tengeri angol repülő-támaszpontoknak is majdnem napenkénti támadást kell elszenvedniük.

A kérdés most az, hogy a német és olasz seregek melyik részen indítják meg korábban támadásukat. A nyugati, vagy a keleti támpont, tehát Suez, vagy Gibraltár ellen. Véleményünk szerint a közelkelet fontosabbnak látszik és ezen a részen már most is élénkebb mozgás észlelhető.

Irak, ez a három millió lakosú ország, amely husz és egynéhány éves önállósága alatt mindig angol befolyás alatt állott, csodálatra méltó bátorsággal visszautasította a további angol követeléseket, melyek főleg közelkeleti hadászati kérdésekkel álltak kapcsolatban, de nem utolsó sorban az ország területén található kőolajnak Anglia számára való további biztosítása érdekében történtek. Ma Anglia és a kis Irak között hadüzenet nélküli háború folyik. A kőolajvidék Irak birtokában van és a vezetékek egyike az angol kőolajkikötők felé nem működik. A földközi tengeri angol flotta pedig kőolajfűtésre van berendezve, ezért most az előre felraktározott készleteit kénytelen igénybevenni, ha ugyan azokat ed-

Bokréták.

A szeszélyes, hideg április sem hozta meg nekünk ezidén a tavasz örömeit, szépségeit, sőt az évszázad legbájosabb gyermekének, a májusnak is elrontotta az első harmadát valami titokzatos, természetfölötti ittlapulással. Május, a gyönyörű tündér, sugárzó szépségével azonban mégiscsak elvárásolta az idő bitortól, pár nap alatt még a nyomait is eltüntette szeszélyes testvéreinek, felöltötte fehér mennyasszonyi ruháját s a zord, rosszindulatú testvéreitől félt vőlegényét, Tavasz ifjúrát egy-kettőre magához csábította. E hét elején végre fellelégzettünk, ujjongó mámor lepte el bensőnket, hogy félesztendő, csuf rabságunkból kiszabadultunk, szemünk megfürödhetett a természet legművészibb alkotásaiban, a rétek, kertek, fák virágompájában s minden gátlástól menten végre kirándulhattunk a testünket-lelkünket felüdítő, fáradt idegeinket zsongító, szabad nagy Természetbe.

Ha az a taposó malom, amelyben a mindennapi kenyerünk lisztje őrlik, nem kötne le, napkeletől napnyugváig odakünn kóborolnék mostan a gyümölcsös kertekben és nem néznék, nem látnék egyebet, csak a virágzó gyümölcsfákat. Teleinnám szomjas szemeim, teleszivám szomjas lelkem azzal a mondhatatlan menyegzői pompával, amelybe Isten keze öltözteti minden tavasszal a tájakat és szívem a tiszta szépség ujjongó mámorától csordulna túl. Gondolataim úgy keringenek körül zengve és zugva Isten, mint a fénytől és illattól ittas méhek, a virágpor ezüst felhőiben, a fák fehér és rózsás bokrétaí és boldog gyönyörködésim imádság volna. Egészen bizonyos, hogy megbékülnék mai nehéz életemmel, az évszázados kultúrát naponként egyre inkább megsemmisítő világgal, a lelkileg és fizikailag egymástól emberekké és alázatos, csendes fegyverszünetet kötnek önmagammal, mert akinek szíve csak egyetlenegyszer is tudcsordult a hálától Isten iránt, az nem élt hiába...

Ha erre gondolok, eszembe jut, hogy talán azért nem tudunk elégedettek, igénytelenek, alázatosak, hálásak, egyszerűen:

boldogok lenni, mert vagy hiába vágyódunk az egyszerű és örök szépségek után, vagy annyira megszoktuk, oly nagyon természetesen fogadjuk el őket, hogy észre sem vesszük. Valahogy úgy kellene ezt a világot berendezni, hogy mindenkinél lehessenek olyan ritka pillanatai, amelyekben túlradjon benne a hála, amiért élhet. A város szikkatag, aszfaltos köbörtönének lakója, valahányszor csak kifelé hajtja szomjusága a természetbe, mehesse, futhasson virágzó fák és zugó erdők végtelen székesegyházába, a Te-

remtől áldani, azok pedig, akiket bajjal és alkony, virágzás és lombhullás immár csak megszokott bölcsődalként ringatnak közönyös álomba, megkereshessék az életük ünnepi perceit a művészet alkotásai-ban, a városok övében belül.

Igen, talán ott vétele el sorát ez a világ, hogy ami valaha oly egyszerű volt, mint maga a természet, az ma néha megoldhatatlan és amiért a hajdani ember oly hálás volt az Urnak, mint valami csodáért, azt a mai ember túlságosan is egyszerűnek véli. Pedig talán az életünk titka mulik azon, hogy a legegyszerűbb pillanatokért tudjunk a legbájosabbak lenni...
(—ny.)

„...Minden jó lesz...”

Feltartóztathatatlannul dühörög a történelem szekere. Ami tegnap még a szenzáció erejével hatott, ma már a feledésbe merül múlté, mert napról-napra, óráról-órára újabb események lepik meg a világ közvéleményét. Mi is ezen a rohanó szekéren száguldunk térben és időben egy új kialakuló világ felé, amelyben már nem a különféle nemzetiségű népek, hanem a világnézeti eszmék harcainak a nagy tornát, hanem az arany és a munka birkózik egymással a végső győzelemért, a tisztultabb, krisztusi, emberibb életért. Hogy ez a küzdelem melyiknek a győzelmével fog végződni, ma már a legelfogultabb bíráló előtt sem lehet kétséges. Természetesen minden magyar szívet, lelkét és minden idegszálát elsősorban is a magyarság sorsa érdekli. Ha az eddig elért eredményeinket vizsgáljuk, boldogan állapíthatjuk meg, hogy nem volt hiábavaló a 22 évi küzdelem, a fáradhatatlan parázs-szítás és kitartás, mert a tetszalott felett győzedelmeskedett az élet, a gázságot legyőzte az igazság. 1938 óta évről-évre hozzáforrt a megcsontított testhez egy-egy elszakított vérző csonk, ami az élő szentistváni birodalomnak részét jelent. Gyarapodtunk népi, gazdasági, kulturális értékekben és ma már hitel, bizalommal, biztos öntudattal nézünk

az újabb ezredév elé. Mindezek ellenére mégis még ma is vannak közöttünk jónéhányan, akik mindazt, ami történt és történik, bizalmatlansággal, hitetlenkedéssel fogadják, sőt mindaz, ami a magyarságnak őszinte örömet jelent, az ő bennük keserűséget, fanyar szájját ébreszt és arcukon egy titokzatos, sokat mondó gúnyos mosollyá torzul. Ők azok a magukat asszimilálódtott magyaroknak vallók, akik sajtó híján ma élőszóval szájról-szájra sutlogva terjesztik ugyanugy és ugyanazt, amivel évtizedeken át fertőzte a letűnt körüli sajtó a magyarság sorait a fővárostól a falusi tanyáig. Ők azok, akik minden pozitív eredményét a magyar diplomáciának és a magyar legyvereknek sutlogó álhírekkel meggyőző kommentárokkal értékben legalább a felére igyekeznek süllyeszteni. Ők azok, akik minden számunkra kedvező eseménnyel és jelenséggel kapcsolatban azonnal megjegyzik, hogy: nono, vigyázat, nem szabad azért nagyon optimistáknak lennünk, mert ennek is, annak is nagy ára lesz. De ugyanakkor ők maguk a legnaivabb optimizmussal kapaszkodnak és hisznek még ma is az angol rádió híreiben, mely a demokrácia sikeres visszavonulási hadműveleteit és dunkirchenjeit diadalmas

dig még nem semmisítették meg a német és olasz repülő bombái. Német részről higgadtan, de teljes figyelemmel kísérik az iraki eseményeket és illetékes német helyen kijelentették, hogy mindenkinek teljes támogatást nyújtanak, aki Angliával harcban áll. A német külpolitika bizonyára — mint eddig is — tiszta helyzetet teremt a közelkeleten és hamarosan ismét lendületbe jön a támadó haderő. Ezt látszik ugyanis igazolni az a német hivatalos közlés, mely a Vörös tenger vidékét hadművelési övezetnek nyilvánítja és ha oda hajók hatolnak be, azt saját felelősségükre cselekszik. Ez a figyelmeztetés főleg az Egyesült Államok felé irányul, mert mint hírlak, Roosevelt elnök utasítást adott hajójaratok megindítására a Vörös tenger kikötői felé, ahová a hajók hadianyagot szállítanak a közelkeleti angol haderő számára. Talán ez a pont lesz az, ahol a háború kérdése az Egyesült Államok és Németország között eldőlt, mert mint egyes jólértesült amerikai lapok írják, az elnök el akar kerülni minden közvetlen hadüzenetet, vagy hadbalépést az Egyesült Államok részéről, de igyekezik olyan helyzetet teremteni, hogy a német haderő kénytelen legyen megsemmisí-

teni amerikai hajókat, — amint ez be is fog következni, ha azok a Vörös tengeren megjelennek — és ebben az esetben az Egyesült Államok tulajdonának védelmében fegyveresen állnak ellen, ami pedig a háborút jelenti. Az Egyesült Államoknak ez a politikája nem újdonság a német kormány szá-

mára és illetékes helyen ismételtten állapítják meg, hogy Németország már jóval előbb számításba vette a háború kiszélesítésének lehetőségét és intézkedését annak számításbavételével hozta meg annál is inkább, mert a végső német győzelmen változtatni már senkinek sem áll módjában.

Málta ostroma.

Vajon meddig bírja Anglia legfontosabb földközítengeri támaszpontja a német-olasz repülő-támadásokat?

(MN) Hosszu hetek óta alig mulik el nap, hogy a német vagy olasz hadijelentés ne jelentene támadó vagy fegyveres felderítő repülőseket Málta ellen. Azok, akik a családok tékép után itélve Máltát kicsiny és jelentéktelen pontcskának képzelik, bizonyára csodálkoznak azon, hogy Máltán még mindig maradt hálás cél a repülő-támadások számára. Málta azonban sem nem kicsiny, sem jelentéktelen. Solan nem tudják, hogy Anglia a szigetét az utolsó öt év folyamán a technika minden vívmányával minden tekintetben korszerű, elsőrangú erődítménnyé építette ki.

Az abesszin háború felrázta az angolokat addigi nemtörődömségükből. A tragikomikus körülmények, melyek között az angolok annakidején kénytelenek voltak hadiflottájukat Máltából kivonni, gondolkodóba ejtették Angliát. Anglia tud-

tára ébredt, hogy ha földközítengeri szerepét nem akarja feladni, Málta, földközítengeri hatalmának kulcsát minden körülmények között biztosítani kell minden esetben. Amint Olaszország mind szorosabba fűzte Németországgal való kapcsolatait, Anglia felismerte, hogy a sziget stratégiai helyzete is egyre fontosabbá és egyben veszélyesebbé is vált. Egyes angol politikai és katonai körökben az a meggyőződés kapott lábra, hogy Málta menthetetlen és ezért legjobb volna az erődítési munkákat abbahagyni. A hadügyminisztérium és a tengerügyi hivatal azonban Málta megtartása mellett döntött. A „Times” már csak presztizs-okokból is megengedhetetlennek tartotta annak a Máltának kiürítését, mely a földközítengeri erőviszonyok meghatározásában évtizedeken keresztül döntő szerepet játszott.

legyvertényként találja fel narkotikumra áhesei heinek.

És végülők azok, akik ha ma egy mással az utcán találkoznak, nem jónapot, nem adjon Istennel, nem is „Szebb időt” kívánsággal köszöntik egymást, hanem a „mondja mi újság?” kérdésre jelentőségeltjes mosoly kíséretében azt felelik: „minden jó lesz.”

Tudja-e Ön?...

... hogy a világ legnagyobb ércpénzei száz évvel ezelőtt Alaszkában voltak forgalomban? Egy-egy pénzdarab körülbelül két és fél méter hosszú és egy és háromnegyed méter széles rézlemez volt. A mintegy negyven kiló súlyú pénzdarab értéke 2500 dollárnak felelt meg.

... hogy a világ legrégebbi nyomtatott naptára 1455-ben Gutenberg nyomdájából került ki? Az első népies naptár 1513-ban Nürnbergben jelent meg, oktató és szórakoztató cikkekből álló tartalommal. Gutenberg naptára ugynevezett öröknapjár volt. Akkor természetesen még nem lehetett arra számítani, hogy valaki évenként új naptárt szerezzen be magának.

... hogy a világ első operáját az olasz Peri írta „Daphne” címmel? Az első operákat egyébként „dramma per la musica” néven nevezték, az opera szó az „opera in musica” rövidítéséből csak jóval később jött divatba.

... hogy a gyógyszerészet mint önálló hivatás Németországban 700 éves múltra tekinthet vissza? II. Frigyes német császár 1240-ben a gyógyszerésztársulat és a gyógyszerészeti működést állami ellenőrzés alá rendelte. Németországnak jelenleg 9000 gyógyszerháza van, melyek évi 600 millió márkás forgalmat bonyolítanak le.

... hogy az Északi-sark titka már századokkal ezelőtt is foglalkoztatta a kutatókat? A 17. és 18. században tizenöt, a 19. században pedig már hetvenkilenc expedíció indult az Északi-sarkra.

... hogy a szent tűz őrzésével megbízott Vesta-papnőkre a régi Rómában kötelességük elhanyagolása esetén az eleven való befalazás büntetése várt? Bár Róma ezt a szokást 1100 éven át ápolta, a több, mint 25 000 papnő közül csupán 18 szolgáltatót okot erre a borzalmas büntetésre.

... hogy a rómaiak oly nagy becsben tartották a mézet, hogy meghódított tartományaik adójának egy részét mézben követelték? Csupán Korzikának is évi 100.000 kilógramm mézet és viaszt kellett beszolgáltatnia.

Azt üzenjük az újfajta köszöntés bizakodó és elbizakodott apostolainak és terjesztőinek, hogy bár mi tisztában vagyunk szavaik jelentőségével, de azért csak használják nyugodtan tovább, mert egészen biztos, hogy **MINDEN JÓ LESZ**, csak nem úgy, ahogy ők szeretnék, és remélik, hanem ahogy mi gondoljuk és tudjuk. N.

és szubtrópusi égőv alatti területeken otthonos.

... hogy a mexikói farkastej „szökdelő bab”-nak nevezett gyümölcse különös hintázó és ugráló mozdulatokat véggez? Az érdekes jelenséget egy molyféleségnek a gyümölcsben élő hernyója okozza, mely időnkint gyors rángatózó mozgásba kezd a tamariszkusz gyümölcsének hasonló mozgásai már három ezer év óta ismeretesek. Itt egy rovar lárvája két három centiméteres ugrásokat idéz elő.

... hogy a colibri tíz percenél tovább nem lehet meg táplálkozni? A különben élete veszélybe kerül? A madarak közül a colibri tesz meg egy perc alatt legtöbb szárnycsapást, ezért van szüksége oly gyakori táplálkozásra.

... hogy a homár hétszer akkora erővel tudja olliót összcspipni, mint amilyen erő a felnőtt ember hüvelyk- és mutatóujja összeszorításával ki tud fejtetni. M. N.

Hírek és különféle

Orgonavirágzás.

Minden népre és minden időben valami különös varázsa lehetett az orgonavirágzásnak, hiszen az angol, a francia, a német is megkülönbözteti a tavasznak ezt a néhány hetét a többiétől... Színe és illata van ennek a szónak, orgonaszíne és orgonaillata, lila színe és lila illata... Festők, muzsikusok és mindenféle egyéb érzelmes lelkek annyi varázssal ruházták fel színből, szóban, zenében és érzésekben az orgonavirágzás idejét, hogy ez már kissé sok is. Azok az emberek, akik azzal szeretnek mutatni felsőbbiségüket, hogy mindent lemosolyognak, ami a legtöbb embernek szép, finctorogva fordítják el fejüket, ha ezt a szót hallják: orgonavirágzás és azt mondják, nyhén emelyegve: giccs...

Nem hiszem, hogy ez bármelyikükénél is őszinte volna. Mert ha igaz is, hogy mi tulságosan szép, néha már emelyegős, ami tulságosan édes, gyakran édeskés, az orgonavirágzás mindig szép marad, nemcsak valóságos, hanem átvitt értelemben is. Igen, a természet kerti ünnepe az orgonavirágzás ideje, — a vendégek lila selymekbe, csipkékben és fátylakban öltözöttek pompáznak az aranykék és ezüstfekete ég alatt, fülemülük zenéjére imbolyognak valami halk menüettet, amely a mi szemünknek láthatatlanul fekszik mellette Bokor Gáspár. Az. Gazsi. De nicsak, nem hullámszik a melle.

— Meghalt ez is... Isten nyugosztalja...
Hátradólt az árok falára. A nyirkos, hideg földtől megborzosongott Kiverte homlokát a verejték. Belemarkolászott a padka porhanyós földjébe. Szorította állát a sisak szíjja. Mikor felemelte a kezét, hogy meglazítsa, megérezte rajta a földszagot.

— Föld... Ebből lettünk, ezzé leszünk... Különös... Ezért a földért állunk itt idegen országban és innen védjük a miénket... Csak ezért érdemes élni. Csak ezért... Feje előrebillent. Leesett róla a nehéz sisak, mely tompán recsenve állt meg az árok fenekén sárosodó hasított ölfá padlón. Utána akart nyulni, de nem volt ereje. Ugy érezte, hogy a távoli hegy mögé elbujt a nap és véres szeme utolsó lobbanva feketévé sűrűsödő szürkéséget hint mindenre...
— Hadnagy ur... Hadnagy uram...? Jaj lettem...! Hadnagy uram... Hallotta

és gavallérok mámoros lélegzete ez és lehet, hogy az ő mámoruk árad el a mi szívkönkén is, amint lehelletüket beszívjuk...

Ó, ti fölényes józanok, ne bántatok az orgonavirágzás szépségét, mert hiszen varázslata benneteket is hatalmába ejt, hiába tagadjátok, hiába csufolódtok...
—y —n.

Házasság. Szenes Edith okl. tanítónő és tihanyi kisbődi Nagy S. Géza m. kir. fogházfelügyelő Rimaszombatban házasságot kötöttek (Minden külön értesítés helyett).

Az új református lelkész beiktatása. Folyó évi május hó 18-án d. e. 10 órakor iktatja be Labancz László esperes a salgótarjáni református templomban Szűts István lelkipáztort, akit Szabó Dezső lelkész utódául a ref. egyházközség megválasztott salgótarjáni vezető lelkészé.

A Kálvária építési munkálatainak befejezése többször foglalkoztatta a város polgárságának közvéleményét. Ez a létesítmény nemcsak vallásfelekezeti, de városépítészeti és idegenforgalmi szempontból is erősen érdekli a közönséget. Tudomásunk szerint már eddig is igen tekintélyes összeget emésztettek fel az utaknak, lépcsőknek, a Golgotha keresztjének, a barlangnak, a Stációknak, a szent sírnak, ültetvényeknek és a világítási szerelvényeknek költségei. De még mindig hátra vannak a Stáció képeknek, további lépcsőknek, a barlangnak stb. kiképzési munkálatai és költségei, amelyek mintegy 6—8000 pengő költséget igényelnek. Értesülésünk szerint e hó 13-án a város polgármestere értekezletet hívott egybe, amelynek folyamánaként a főplebánia vezető lelkésze:

dr. Ambrus József h. plebánus vállalta a Kálvária építkezés befejezési munkálatainak megszervezését. A folyamatba teendő gyűjtések és egyéb adakozások segítségével remélhető, hogy ez a rendkívül szép és értékes létesítmény mihamar teljesen készen és épen áll a város egész közönségének rendelkezésére, az ábítatos és a művészies szépséget kereső hívók gyönyörködtetésére.

Hol a boldogság mostanában? Ott, ahol pénz és vagyon van! Nagy vagyonhoz juthat könnyűszerrel, ha részt vesz a M. Kir. Állam-sorsjáték legközelebbi június 5-i húzása, ahol kisorsolásra kerül főnyereményként 40.000 P és még sok kisebb, nagyobb nyeremény.

Térzene. Sok szó esik a közönség körében arról, hogy a tavasz két első hónapjában: május és júniusban hetenként 2-szer cigányzenekar tartana térzenét az ecéltől legalkalmasabb helyen. Nemcsak a cigányzene szépsége és a magyar dal-kultúra propagálása tenné azt indokolttá, hanem a háborús idők miatt megrövidített éjszakai zenélés következtében keresetüktől elesett cigányzenészek támogatása is, akik csaknem teljesen jövedelem nélkül állnak. A térzenei megszervezése iránt mind nagyobb érdeklődés mutatkozik és mint értesülünk, a cigányzenészek küldöttségileg óhajtik felkeresni a polgármestert, hogy támogatását kérjék ez ügyben.

Gimnáziumi hír. A helybeli gimnázium VIII osztályában a befejező vizsgálatok f. hó 10—13-ig tartattak meg. — Az írásbeli érettségi f. hó 15, 16 és 17-én volt. — A szóbeli érettségi június hó 9 és 10-én lesz az érettségi-biztos jelenlétében.

Vasárnap, 18-án d. u. fél 6 órai kezdettel NB. mérkőzés a SSE pályán az SBTC—Elektromos csapatok között.

Június 1.

Az a nap, amelyen kitárja a Nőegylet Védsszentjének: árpádházi szent Erzsébetnek könyvét, hogy összegyűjtse jóakaró, megértő szívű és a szegényekkel együttérző lelkű Társadalom szívéből fakadó, szeretet-rózsáit. Nagy szükség van a szeretet-rózsákra, ezen áldozatoság szép virágaira, mert felebarátaink, testvéreink szegénység keresztrefeszítettjeinek óhatait, jajait és bajait enyhíti. A június 1-i Népünnepély minden egyes sorsjegye, megszámlálhatatlan sok szép és értékes nyereményt nyújt a résztvevőknek s ezenfelül azzal a csodálatos megnyugtató érzéssel tölt el mindenkit, hogy jól tesszünk magyar testvéreinknek. Tegyük mint a multban is, a jelen élet nehez körülményei közepette szívügyünkkel megértő pártfogásunkkal, áldozathozatalunkkal.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

A küszöbön.

Írta: Kisigmándi Géza.

Amikor a negyedik ruhamot visszaverték, ráesett a könyöke a mellvédre. A bal válla hegyesszögben felemelkedett, a jobb meg lecsuszott a zubbonya alatt. Bambán bámult le a lankás hegyoldalra, melynek egyhangúságát sok-sok apró tölcser tépte cífárá. Ezeket lyukgatta a kézigránál, melynek orrbán-torokban anynyira megtelepedő szaga és kesernyész ize terjengett a levegőben.

— Elmentek — dadogta olyan halál, hogy maga is alig hallotta. Nyelvvel megnevedesítette kiszáradt ajkát. — A keservit ennek a világnak...

Torkán akadt a nagyobb nekifoházkodás, mert a fűcsomós mellvédre lecsapódott a közelébe az a tüzesű feketeigó, amelyet már kora tavasz óta itt látott. Tollán meg-megcsuszott a nap-sugár, amint nézdelődött. Aztán felvágta a farkát a levegőbe, szemközt fordult a hadnaggal és belefűtyülte szerelmes dalát a tavaszi délutánba.

Mert május volt akkor is. A harmadik, amit a világháboruban töltött. Fűge, fehér báránnyelűk siettek kelet felé. Nagy András hadnagy ur még arra is vigyázott, hogy a szeme rebbenésével ne zavarja el kedves madárismerését, de valahol elbódult egy ágyú és idecsízáló morajlása megijesztette a rigót.

— Hát ez is lthagyott — csóválta

a fejét és hátrább lökte homlokáról a nehéz sisakot. Nagyon nyelt. Utána még jobban érezte a gránát fojtó ízét. — Hej, de kevesen maradtunk...

Körülnézett. A szűk árokban alig akadt olyan harántkőz, melynek padkáján ne feküdt volna valaki. Olyan fájdalom markolta össze a szívét és úgy zongorázott a halál láthatatlan csontkeze a torkán, hogy levegő után kapkodott.

— Semmi... Hát mindenki meghalt...?

Leroskadott az árok padkájára. Mozdulatlanul feküdt mellette Bokor Gáspár. Az. Gazsi. De nicsak, nem hullámszik a melle.

— Meghalt ez is... Isten nyugosztalja...

Hátradólt az árok falára. A nyirkos, hideg földtől megborzosongott Kiverte homlokát a verejték. Belemarkolászott a padka porhanyós földjébe. Szorította állát a sisak szíjja. Mikor felemelte a kezét, hogy meglazítsa, megérezte rajta a földszagot.

— Föld... Ebből lettünk, ezzé leszünk... Különös... Ezért a földért állunk itt idegen országban és innen védjük a miénket... Csak ezért érdemes élni. Csak ezért... Feje előrebillent. Leesett róla a nehéz sisak, mely tompán recsenve állt meg az árok fenekén sárosodó hasított ölfá padlón. Utána akart nyulni, de nem volt ereje. Ugy érezte, hogy a távoli hegy mögé elbujt a nap és véres szeme utolsó lobbanva feketévé sűrűsödő szürkéséget hint mindenre...
— Hadnagy ur... Hadnagy uram...? Jaj lettem...! Hadnagy uram... Hallotta

minden szavát, de úgy tűnt fel neki, mintha nagyon messziről szűrődne el hozzá az aggodó tisztiszolga csendes jajongása. Erőlködött, hogy kinyissa a szemét. Nem sikerült. Kiáltani szeretett volna. Hasztalan. Nyilaló fájdalom basított az agyába, amikor arra döbbsent, hogy beszélni sem tud. Olyan a nyelve, mintha idegen hideg fadarab szorult volna a fogai közé.

— Vigyék a többi, csuklott fel a legény szomorúsága. — Nem engedem.

A kinos csendben úgy kongott a sebesültvívők otromba bakancsa, mintha vékony menyegző emeleten baktattak volna nehéz terhükkel.

— De profundis clamavi ad te Domine — röpítette feléje a feltámadó bártortalan szél a páter mormoló imádságát.

— Még eltemetnek engem is — villant át rajta a gondolat, de rémülete anynyira megdermesztette, hogy most sem tudott kiáltani, vagy megmozdulni. Lépések közeledtek és nem messze tőle megtorpantak. Csend feszült a harmatos hajnalban.

— Pista öcsém bucsuzzál el szegény gazdádól — dobálta a szomorú szót Dénes őrmester, az arany vitézségi érmes sebesültvívő. A tárcáját, óráját és gyűrűjét őrizd meg és add majd oda az édesanyjának... Ha az Isten így akarta.

— Nem engedem, hiszen él! — jajdult fel a hűséges legény, akinek a fején hatalmas fehér kötés éktelenkedett — Egész éjszaka kerestem, míg hajnalban megtaláltam itt a halottak között. Nézz csak őrmester ur, nem hidegült meg a keze...

— Nem hidegült meg? — kapta el a szót az őrmester és lelérdelt a hadnagy mellé. Gyakorlott keze kigombolta a zubbonyát és rányomta fülét a mellére.

Nagy András hadnagy mindent hallott. Majdnem abba pusztult bele, hogy tehetetlen maradt.

— Él — mondta nyugodtan az őrmester és odaszólt az embereinek: — csak vigyék a következőt, azután szójátok a főorvos annak.

Szabályosan, ahogyan tanulta és tanította, két erős tenyerét odaillesztette a hadnagy mellkasának oldalára és mesterséges lélegzéssel élesztette.

A legény rettentő örömben ténedállva bámulta. Nem tudott szólni. Csak a keze hátával törölgette a szemét.

A kínzó várakozás rövid ideig tartott. Kisipolt a halál Nagy András hadnagy ur domboru melléből, de olyan élesen vágódott kinyíló szemébe az ahig felkelt nap vörvörös fénye, hogy megijött behunyta.

— Köszönöm Dénes — töredezett ki megcserepedett ajkai közül a nyöszörgés — te meg Pista add ide a kezdet... Ugy, mindent hallottam... A küszöbön voltam...

— Hála Istennek nem lépte át! — ugrott talpra a legény, hanem abban a pillanatban elvágódott. Akár egy zsák.

Jó, hogy ott volt Dénes őrmester. Nyugodtan, atyásan, szakértelemmel vizsgatérítette a „küszöb” átlépése előtt a langyos májusi életbe.

A tüzesű feketerigó éppen akkor fűtyülte bele szerelmét a tavaszba...

Mielőtt a németek jöttek.

**A saloniki bevonulást megelőző órák.
A „humánus” Angol háboru szemtanuk elbeszélése szerint.**

Salonikiben angol ügynökök pénz- és propagandával hónapok óta igyekeztek német gyűlöletet szítani. A sajtót hatalmas összegekkel vesztették, épügy mint annakidején a világháború alatt amikor is az entente a saját megbízottjaként Turót urat küldte Görögországba, hogy áthangolja a közvéleményt és megvásárolja a sajtót. Ezuttal az azóta betiltott saloniki lap: a „Makedonia” szolgált ki készséggel az angolokat, amiért nem kevesebb, mint 7.000 — fonttal fizettek neki.

A mesterségesen szított idegesség csak fokozódott, amikor április 6 án jelentések érkeztek a hadszínterről. Ezeknek első hatásaként azon öt angol összekötő tiszt, akik addig a saloniki görög főparancsnokságnál tevékenykedtek, hirtelen elutazott. Ez a tény már jelezte, milyen hamar, a németek első csapására feladták ügyüket az angolok és milyen kevés gondoltak arra, hogy a görögöknek valóban hatékony segítséget nyújtsanak.

A kikötőbe befutott egy angol motoros. Állítólag hadisírok gondozására alakult bizottságot hozott, a valóságban azonban ügynököket robbanóanyaggal, amelyek felhasználásáról a görögök nem voltak soká bizonytalanságban. Kedd reggel ugyanis Saloniki kereskedelmi kikötőjében felrobbantak a Standard Oil és a Shell Co. nagy olajtárházai. Majdnem három napig égtek, a közeledő német csapatoknak április 8-án a déli óráktól lobogó fáklyákként mutatva az utat. Ez a lángoló fáklya messzire látható jele volt az angol „segítő készségnek” és Saloniki lakossága körében elkeseredést és felháborodást

keltett. De még ha háborubban erre a ténykedésre lehetne is magyarázatot találni, semmivel sem menthető azonban az angol ügynökök másik felháborító ténykedése: az élelmiszerraktár felgyújtása, ami pusztulásra ítélte a lakosság fontos élelmiszerkészleteit. Szinte ördögi volt az angolok módszere, amellyel ha már a görög hadsereg nem képes feltartóztatni a német csapatokat, ezért éhínség előidézésével a polgári lakosságot bünteti. Hasonló eljárásra volt már példa a világháborúban is, amikor a népek a semlegeség fenntartására irányuló akaratáért a görög partokat nyolc hónapig tartó embertelen és számtalan emberáldozatot követelő vesztéggel sújtották.

Hasonló merénylet irányult a vízművek ellen; ez a 300.000 lakosú nagyváros ivóvízellátásának megbénítását célozta. Mit is törődnek az angolok azzal, ha sikerült gaztettük következménye pusztító járvány és kórvész? Ezt a bűntényt azonban megbíusította néhány görög szerelő erélyes közbelépése, akik csőretöltött pisztollyal kényszerítették viszálatásra az angol humanitás dinamit-hordozó küldönceit és megakadályozták ezt az aljas merényletet.

Ezzel szemben sikerült az angoloknak felrobbantani a város legnagyobb sörgyárát. Lényegében ezzel is csak aljas bosszuvágyukat elégítették ki. Ez a sörgyár látta el a nyári hónapokban az egész várost jéggel, ami a forró évszak alatt az élelmiszerek frissen tartására nélkülözhetetlen. A sörgyár teljes elpusztulása a meleg beálltakor nagy károkat okozhat, ha addig nem sikerül a pótlása.

A német főkonzulátus ellen, amely a kritikus időben a birodalmi németeknek menedéket nyújtott, szintén merényletet terveztek, azonban a német tisztviselők ébersége és az a gyorsaság, amellyel a német csapatok közeledtek, meggátolták ezen merénylet kivitelét.

A városban szinte vadászatot tartottak azokra a görögökre, akiket német barát érzelmük miatt gyanusnak tartottak. Aki nem tudott idejekorán menekülni, azt letartóztatták. Az idegen ügynökök igyekeztek a tömeget fosztogatásra és erőszakoskodásra bujtoztatni, ezen kísérleteknek azonban hamarosan véget vetett az a körülmény, hogy a saját biztonságukról kellett gondoskodniuk.

Kedden délből kezdődött Albion fiainak nagyarányú kivonulása; csatlakozott hozzájuk a jugoszláv konzulátus személyzete. Amit csak a nagy sietséggel lehetett, mintegy 150 gépkocsira összegyűjtve a partra szállítottak, ahol ugyanazon motorosra rakták, mely a dinamit-rakományt és a többi angol „szereteladományt” hozta. A rettegett németek elől való sietős menekvésben az angolok ezuttal elfelejtettek bucsut venni az elárult és megbélyegzett Salonikitól, amelynek lakosságával való viszontlátás valószínűleg nem lenne ajánlatos.

A legutolsó pillanatban két vonat futott ki Saloniki állomásáról. Az elsőben magasrangú görög hivatalnokok és tisztok foglaltak helyet, míg a másodikban alárendelt végrehajtók és közalkalmazottak. A vonatokat a Vardar folyó hídján angol őrség feltartóztatta és átvizsgálta. Az első vonatot átengedték, a másodikat utasainak könyörgése ellenére visszatartották. Míg a görögök a további utazásra engedélyt igyekeztek szerezni, a hidat az angolok felrobbantották. Nem maradt tehát más választásuk, mint visszatérni Salonikibe. A menekülők nem bánták meg a kényszerű visszatérést, mert ma már a megszokott mederben folyik életük, míg előjáróik valahol Görögország középső részében néznek bizonytalan soruk elébe.

M. N.

Pénz

Áll a házhoz, ha idejében beszerzi államsorsjegyét! A pénzzel együtt nyugalom és boldogság költözik otthonába

A M. Kir. Államsorsjáték

40.000— ar. P-ös

lőnyereményének,
összesen 24.000 kisebb-nagyobb
nyeremény húzása

junius 5-én.

Egész sorsjegy 3— P. Fél 150 P.

támadása elvágta őt a század zömétől. Tuskó zászlós hét emberével elsorult, de teljesen elszigetelt és szinte reménytelennek látszó helyzetében mégis hősi esen kitartott. Az oroszok összes támadásait vitézül kivédte, mikor pedig löszere teljesen elfogyott, csupán gyalogsági ásóval és csákánybaltával védekezett tovább. Ilyen módon magára hagyva, de annál eltökéltebben harcolva 48 órán át tartotta magát, míg a felkutatására, illetve kiszabadítására előre küldött osztag ki nem mentette válságos helyzetéből. Tuskó zászlós ezzel a hősi kitartással, elszántsággal és bátorsággal kimagasló példáját adta, miért is becsülettel kiérdemelt jutalmaként az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Ugyanezen a harci területen és ugyancsak ezen a napon Halász Ferenc volt nagyváradi 4. honvéd gyalogezredbeli őrmester az egyik géppuskás osztagot vezette. Géppuskáival éppen akkor érkezett a küzdők vonalába, amikor azok tulerők nyomásának engedve már-már hátrálni kezdtek. Amikor Halász őrmester oly pusztító tűz alá vette az oroszokat, hogy támadásuk az arcvonal jó részén tüstént elakadt, itt-ott megkísérelt rohamaik pedig összeomlottak. Ez lehetővé tette, hogy a küzdők erőre kapjanak és az eddig védett vonalukban megmaradjanak. Halász őrmester tehát öntevékeny, gyors és elszánt, de nem kevésbé kiválóan eredményes harcbaavatkozásával komoly válságot hártott el. Ezért őt is az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

Emlékezzünk . . . 1915 május 19.

Az 51. honvéd-hadosztály Przemysl-től keletre végrehajtott támadásai alatt Tuskó László volt gyulai 2. honvéd gyalogezredbeli tartalékos zászlós, szakasparancsnok volt. Győztes roham után hősi küzdelemben visszavetette az oroszokat, akiket maga előtt üzve hirtelenül válságos helyzetbe került, mert tulerők ellen-

A jégbiztosítás és a Gazdák Biztosító Szövetkezete.

A jégkárbiztosítás közgazdasági jelentőségét, szociális és nemzetgazdasági fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni. A tavaszi munkák beálltával különleges nyomattal felhívjuk erre a gazdák figyelmét. A jégkár kiszámíthatatlan, senki sem tudja, hogy mikor veri el reményteljesen induló vetését a jég. A statisztika már régen kimutatta, hogy jégkármentes vidékek nincsenek, legfeljebb arról lehet szó, hogy egyes vidékeket gyorsabban látogat meg a jég, mint a másikat. Sajnos minden gazda földjére előbb, vagy utóbb, de sor kerül. A magyar mezőgazdaság számára a tavasz ébredésével nagy kérdés, hogy mit hoz a tavaszi esőzész, amely néha áprilisban, de különösen májusban jégveréssel párosulhat. A jégverés helyét, idejét és mértékét illetően teljes bizonytalanságban van a magyar gazda, az ellene való védekezés kizárólag és egyedül biztosítás útján történhet.

Jégbiztosítás terén a vezető szerepet a kamarákkal érdekvédelmi szövetségben álló Gazdák Biztosító Szövetkezete tartja, — méltányos díjszabásával, előnyös feltételeivel és igazságos kárrendezésével érte el a Gazdák Biztosító Szövetkezete, hogy ma Magyarország legnagyobb jégbiztosítási intézete. 1939-ben 16. 803 jégbiztosítást kötöttek a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél, az elmúlt 1940. évben pedig 18.393-at, — az emelkedés így 9.46 %. Az elmúlt 1940 esztendő igen súlyos és megpróbáltatásos év volt, mint a magyar gazdátársadalom, mint a Gazdák Biztosító Szövetkezete szempontjából.

1939-ben csak 5310 jégkáresetet jelentettek be a Gazdák Biztosító Szövetkezetének, ezzel szemben 1940-ben 327 százalékkal többet, pontosan 7049 esetben fizetett ki kárt. A biztosított szövetkezeti tagok által befizetett díjat mind kiutalta a káresetekkel kapcsolatban, sőt meg kellett tóldania 400.000 pengővel. 1940-ben 97 jégkárnap volt az országban,

Ezek a számok megfontolásra kell, hogy kényszerítsék a gazdákat akkor, amikor azon gondolkoznak, hogy feladják-e jégbiztosításukat, vagy sem. Az elemi biztosításokat minden gazdának meg kell kötni, az arra fordított biztosítási díjakat nem szabad felesleges kiadásnak tekintenie, hanem tervszerűen be kell iktatni a gazdasággal járó üzemi költségek közé. A jégkár elleni biztosításnak meg van az a nagy előnye is, hogy kár esetén a károsult megkapván a biztosított összeget, tovább folytathatja gazdalkodását minden fennakadás nélkül.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének egész országra szőző szervezete van, minden nagyobb városban vezérképviselőset, főképviselőset tart fenn, csaknem minden községben van helyiképviselője, rajtuk keresztül érintkezésbe tud lépni jégbiztosításai feladásánál a gazdátársadalom. Ugyanakkor központi igazgatósága (Budapest, IX. Üllői-ut 1. szám) is készséggel ad felvilágosítást. A Gazdák Biztosító Szövetkezete 40 évvel ezelőtt éppen a gazdák érdekvédelmére alakult, öntudatos magyar gazda természetesen csak itt helyez el biztosításait.

Személyi hir. Hábel Antal magán-tisztviselő, aki a városi közlelmmezési hivatalban volt ideiglenes alkalmazásban, megvált ezen állásától és átvette a volt Szilárd, jelenleg Hanák Fehér Lajos abasári földbirtokos tulajdonát képező borpincének a vezetését. Hábel Antalnak, mint kiváló és megbízható munkaerőnek a távozását úgy volt hivatali felsőbbsege, mint a közönség igen sajnálja. — A közlelmmezési hivatalba a polgármester vitéz Majoros József városi adótisztet, tart. hadirokkant századost osztotta be.

Hősi halál. A délvideki harcokban Kürtösi János acélgyári nőtlén fiatalember hősi halált halt. Szülei és ismerősei megsiradják a fiatal hőst, aki vérével az édes magyar haza egy értékes darabjának visszaszerzésében életáldozatot hozott az egyetemes magyarság érdekében.

Közkívánatra f. hó 17. én este 8 órai kezdettel a Kath. Körben újból előadják: A legszebb dal c. szindarabot, majd éjfél után 2 óráig táncot rendeznek a köri ifjuság és azok vendégei részére. Szeretettel várja a rendezőség a város, intelligens társadalmát is az estre!

APOLLO MOZGÓ

Május 17-én, szombaton d.u. 5, 7, 9, 18-án, vasárnap 1, 3, 5, 7 és 9-kor, 19-én, hétfőn d.u. 5, 7 és 9 órakor.

Európa nem válaszol

Irta: Radványi Géza. Főszereplők: Tasnády F. Mária, Petrovics Szvetiszláv, Kiss F., Somlay, Táray, stb. Kiegészítésül: Magyar híradó!

20-án, kedden este 6 és 8 órakor.

Férjem a kékszakáll

(A férjem félrelép)
Rendezte: Carmine Gallone. Fősz.: Gusti W., Tasnády M., Paul Kemp, Theo L. Kiegészítésül: HÍRADÓ!

21-én, szerdán este 6 és 8 órakor, 22-én, csütörtökön 3, 5, 7, 9 órakor.

Hatosfogat

Egy izgalmas utazás története. Rendezte: John Ford. Főszereplők: Claire Trevor, Joh Wayne, George Bancroft, stb. Kieg.: UFA híradó!

A rendkívüli katonai családi segélyeket a múlt héten fizették ki azon katonák családjá részére, akikre vonatkozólag az illetékes csapatparancsnokság a bevonulási értesítőt a város polgármesteri hivatala részére megküldte. Amennyiben ez az igazolás nem érkezett meg, a város szociális ügyosztálya jegyzőkönyvet vesz fel bizonyos igazolások alapján a bevonulást illetően és ennek alapján a jövőhét szerdáján, vagy csütörtökén kifizetik az elmaradt segélyeket, amelyek feleségénél havi 12 pengőt, családtagnál 8 pengőt tesznek ki. A 15, ill. 10 pengő segélyek fizetésére semmiféle rendelet nem jelent meg, így tehát egyes újságokban megjelent ilyen hír tévedésen alapszik. Amennyiben a segélyek felemelésére vonatkozólag rendelet jelenik meg, az érdekeltekkel ezt közölni fogja a polgármesteri hivatal.

Már az idén 5.000 ház felépítéséhez nyújt segítséget a Családvédelmi Alap. A kormány különösen a nagyobb megélhetési nehézségekkel küzdő sokgyermekes családokat igyekszik arra a gazdasági és kulturális életszínvonalra emelni, amely mellett fájtanak nemzefentartó és termelői erőt kibontakoztatnak. Ebből a célból teremtetten meg az Országos Nép- és Családvédelmi Alapot, mely gazdasági alapon bivatott a népi tömeg szociális problémáit megoldani és az elesetteket a nemzeti termelői munkába bevenni. Az Alap éppen ezért már ebben az évben mintegy 5.000 családház felépítéséhez nyújt segédkezet, tulnyomórészt mezőgazdasági munkából élő szegény, sokgyermekes családok számára. Az Alap hozzájárulásából 3.800 telket máris biztosítottak a vármegyék és városok. A házhelyek nagysága olyan, hogy a falun nagyobb, a városokban pedig kisebb benség; konyhakert is jut a kiválasztott dolgozni akaró családoknak. A belsősegek, kertek nemcsak az élelmézést könnyítik meg a nagyobb családoknak, hanem az állattartást is. Minél nagyobb a gyermekek száma a családban, annál könnyebb ilyen házat szerezni. Az Alap ugyanis a 4-5-6 gyermekes családoknak épített házak kölcsönéből gyerekenként 10-10 százalékat, hat gyermeken felül minden további 15-15 százalékkal vállal magára.

Egy jégszakróny és egy platókocsi eladó. Cím a hirdoban.

Tavaszi napfény

szeplőssé teszi.

AZ ARCBŐRT

Szeplőjét,
májfoltját
eltünteti a

SZÜCS-FÉLE

SZEPLŐKRÉM

KAPHATÓ:

SZÜCS RÓBERT

"Magyar Korona" gyógy-
szertárában, Salgótarján.

Az iskolaév vége közeledik és kezdődik a gondos szülő nagy gondja, hogy melyik tanintézetbe, melyik internátusba adja gyermekét, milyen életpályát válasszon fiának, leányának? Most jelent meg az "Internátusok-Tanintézetek részletes tájékoztató címtára" az 1941/42. tanévre, mely részletesen ismerteti a hazai oktatási intézetek és nevelőotthonokat. Ezt a minden szülőnek nélkülözhetetlen és rendkívül ügyesen, áttekinthetően összeállított tájékoztatót, mely 10 esztendő óta évenként megjelenik, 20 fillér portó-bélyeg küldése ellenében ingyen küldi meg az Erdős hirdetőiroda, Budapest, VI. Teréz-körút 35.

Nevelőnőnek tanítónőt II. elemista kis fiam mellé azonnal alkalmazok. Cím a kiadóban.

Talált tárgy. 1941 április hó 28-án egy pár férfi keztyű találatot. Igazolt tulajdonosa a hivatalos órák alatt a rendőrkapitányságon átveheti.

A salgótarjáni községi iparos-tanonciskola felügyelőbizottsága a hároméves időszak leteltével — a törvényes előírásnak megfelelően pályázatot hirdet: 50 közismereti és 25 rajzi órának ellátására, melyből 12—12 órára állástalan okl. mérnök és állástalan "A" szakos felsőkereskedelmi iskolai tanár pályázhat. Az eddigi óraadók a pályázatnál előnyben részesülnek. Határidő: június hó 3. déli 12 óra. A pályázati kérvények Rókfalussy Lajos igazgató címére küldendők.
Felügyelőbizottság.

Európában a buzaterület az idén sokkal nagyobb lesz, mint tavaly volt. A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentésében megállapítja, hogy az 1941-ben, leartható európai buzaterület jóval meg fogja haladni még az 1939.-i rekord nagyságú területet is, amely 31 millió hektárt tett. Hozzáfüzi, hogy amennyiben a tavaszi vetés kedvező időjárás mellett folyik le, mely lehetővé teszi az ősszel bevetetlenül maradt területek tavaszbuzával való bevetését, Európában a buzaterület el fogja érni a 32 33 millió hektárt. A Dunamendencei országokban az áradások tetemes kárt okoztak. Mindazonáltal február közepén a vetések Európában általában jobb kilátásokkal kecsegtetnek, mint tavaly ilyenkor, a rendkívüli zord 1940-i tél után.

Nem szabad zöld vetést lekaszálni. A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében be nem érett (zöld) buzát, rozsot, kétszerest lekaszálni, levágni, vagy bármely más módon a földtől elválasztani és ebben a formában, vagy legeltetés után takarmányozásra felhasználni nem szabad. A tilalom alól a vármegyei gazdasági felügyelőség felmentést adhat elemi kár esetében vagy pedig ha a vetésnek szemtermésre való meggyógyása nem gazdaságos.

A gazdák kötelesek védekezni a kukorica-moly ellen. Tavaly a kukorica-moly hernyója az egész országban nagy károkat okozott. A védekezés a földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében az egész országban kötelező. A kukorica- és cirokszárát a föld színéig kell levágni, mert a csomókban hernyó maradhat vissza. Aki tehát a múlt ősszel magasabban vágta le a szarát, az legkésőbb május 15-éig köteles a szármaradványokat összegyűjteni és elégetni. Ugyanaddig az időpontig a kukoricaszárát, a megszáritva eltett csalamádét és a cirokszárát is el kell használni, hogy a hernyó elpusztuljon mielőtt pillévé átalakulna. Aki nyári kukorica- vagy cirokszárát tüzelőnek el akar tenni, az május 15-én túl csak elvermelve tarthatja készletét három arasznyi vastag földdel takarva. Kerítés, csőszkunyó készítésére vagy tetőfedésre csak egy évnél idősebb tengeri, vagy cirokszár használható.

A szlovén nép jövője.

A Ljubljana-i tartományok, vagyis a történelmi Szlovénia jórészenek Olaszországhoz való csatolása és az olasz kormány által kibocsátott alkotmánylélvél újabb lépést jelentenek a kontinens végzetesüzen bekövetkező területi újjárendezés felé.

Jugoszlávia összeomlása, mely fel-szabadította Szlovéniát a versaillesi férfiak által rákényszerített s egyre elviselhetetlenebb bilincsektől, felvetette a Juliai Alpok és a Karavanka hegvei közé ékelte kü nép politikai rendezésének égető problémáját.

Mint hogy a szlovén öntudat mult-századbeli lelkes hirdetőinek álma, a független szlovén állam, megvalósítható nem volt — hiszen ehhez Szlovéniának sem földrajzi helyzete, sem népessége, sem gazdasági alapjai nem voltak megfelelők — egyéb megoldásra kellett gondolni: vagyis arra, hogy Szlovéniát egy nagyobb

és erősebb állami kerethez csatolják.

Szlovéniát ahhoz az országhoz kellett kapcsolni, melyhez a legrégibb politikai (gondoljunk a gorizai grófokra, akik a középkorban az egész szlovén grófság-nak urai voltak) és gazdasági kapcsolatok fűzik (gondoljunk arra, hogy a trieszti kikötő legtermészetesebb gazdasági háttere éppen Szlovénia) és melyhez végül a kereszténység erős köteléke is kapcsolja.

Ez az ország csak Italia lehetett...

A Szlovénia csatlakozását kimondó okiratban a fasiszta kormány igazi római bőkezűséggel és megértéssel ismerte el a szlovéneknek azt a jogát, hogy megőrizhessék faji sajátosságait, fejleszthessék kulturájukat és igazgathassák országukat. Olaszország így elfogadta és biztosította minden lehetséges és alkalmazható vonatkozásban azt a nemzetiségi elvet, melynek merev, tudáteleos alkalmazása már annyi bajt okozott Európában.

Gép-hírverés helyett ötven lovas készíti elő az erdélyi vasnapokat.

Rövid tanfolyam után megkezdik működésüket.

Többször megemlékezett már a magyar sajtó arról, hogy világszerte milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak az ócskavas- és fémgyűjtésnek. Még nyersanyagokban gazdag országokban is rendelkezésre álló korszerű propaganda eszközök igénybevételével mindent elkövetnek, hogy a közönséget az állandó gyűjtésre neveljék. Nálunk a fémgyűjtő a vasnapokkal népszerűsítette a gyűjtést. Természetesen felhasználták nálunk is a gyűjtés sikere érdekében úgy a sajtót, mint a rádiót. Most azonban hogy a vasnapokat területen is megindult a

gyűjtési mozgalom, azt tapasztalta a Fémgyűjtő, hogy a hosszú ideig megszálás alatt levő területeken kevés a rádió és a hegyekbe ékelte falvakban az újságok is is csak nagy késéssel érkeznek meg. Ezért elhatározta a fémgyűjtő központja, hogy Erdélyben ötven szerződött lovas-vassal látja el a propagandát. Ők fogják kihordani az ismeretterjesztő róprátokat, felhívásokat, hirdetményeket és plakátokat. Az ötven lovas rövid tanfolyam után néhány nap múlva megkezdik működését.

Nyomatott "A MUNKÁ" nyomdában, Salgótarján.

SPORT

SBTC—Haladás 0:0

Az NB I-ben a kiesés elkerüléséért elkecseregett küzdelem folyik. Amilyen biztos a Ferencváros helye a bajnokság élén, olyan tisztázatlan a kérdés a tabella végén. Hét csapatnak szorul a burok még mindig a nyaka körül s ezek mindegyike ádáz harcot vív hétről-hétre a pontokért. A Haladás és Törekvés sorsa már megpecsételtnek látszik, de hogy a Kispest, SBTC, Tokod, BSzKRT és Gamma közül

melyik lesz még a két kieső, — azt talán csak az utolsó forduló fogja eldönteni.

Az SBTC 0:0-ás döntetlennel értékes pontot szerzett Szombathelyen.

Holnap az Elektromossal mérkőzik az SBTC. Nehéz mérkőzés lesz. Az Elektromos jó és most a "Magyar kupában" elszenvedett vereségért való visszavágás vágya is fűti. Itthon a magáratálalt SBTC től azonban ismét győzelmet várunk.

DVSC—SSE 4:3 (2:0)

SSE pálya.

600 néző.

Vezette: Lukász.

A Mester és Sümegi helyén tartalékosan kiálló SSE ellen csak nagy küzdelem árán szerezte meg a győzelmet a Debreceni VSC.

Igy áll fel a két csapat:

DVSC: Keskeny, — Csokai, Erdei I. — Elek, Erdei II., Ignác — Kristóf, Szabó, Sidik, Tisza, Nagy.

SSE: Bali, — Valentin, Weber, — Kleiban, Kovács, Vlacsil, — Tadics, Szabó I., Trubianszki, Szabó II.

A SSE kezd, de mindjárt a DVSC támad. A 4. percben Nagy labdáját Sidlik magasan a hálóba lövi. 1:0. Szögletet rug a SSE, de aztán megint Debrecen szorongat. A 8. percben Szabó I. hatalmas lövést zugat kapura s csak Keskeny ösztönzerű benyulása menti meg a gólt. Sorozatos debreceni támadások után a 13. percben megint Sidlik lö gólt, de most már laposan. 2:0. A 28. percben Weber a 16. oszon belül buktatja Tiszát. Csokai 11. ese Bali kezébe megy. Szép mezőnyjáték folyik, az utolsó percben Vlacsil nagy lövését üti szögletre Keskeny.

A II. félidő 5. percében védelmi hiba folytán Trubianszki gólt fejel. 2:1. Izgalmas a játék, nagy heizetekkel mindkét kapu előtt. Szabó I. kapufát lö! Sidlik hibáz a kapu szájában! A 18. percben Valentin addig ügyetlenkedik, míg Sidlik elszedi tőle a labdát és közelről

gólt lö. 3:1. A 26. percben Tadics szép lövéséből szöglet lesz. Kavardás keletkezik a debreceni kapu előtt, mely közben Tadics lövése a hálóba jut 3:2. Debrecen irama gyengül, de a 30. percben Weber tehetetlenkedése folytán Sidlik újabb gólt lö. 4:2. — A SSE erősen támad, két szögletet rug, a 41. percben pedig Szabó I. lövése a felső lécc alatt köt ki. 4:3.

Szögletarány: 7:1 a SSE javára.

A SSE — bár a DVSC valamivel jobb volt — vereségét gyenge védelmének köszönheti. A két második gól öríási bekk-hibából esett. Jó volt Kleiban, Szabó I. és Trubianszki.

Debrecenben főleg Sidlik tűnt ki eredményes játékaival, de Nagy és Erdei II. is nagyon jó volt.

A játékvezető határozatlanságából több tévedés eredt.

NB. III.

Pestszerterzs.: PoMTK—SBTC, "n" 3:0 (1:0)

Pálfalva: PBÜSE—Hálókoosi 1:0 (0:0)

Budapest: III. ker. FC—Gyak 3:2 (1:1)

Hatvan: HVSE—Dímavag II. 4:1 (2:1)

Losonc: LAFC—MESE 3:0 (1:0)

ÉLASz.

SSE pálya: SSE II.—BTSE 1:0 (1:0)

Salgóbanya: SFC—J. Lohol 3:0 (2:0)

Losonc: BSE—LVSC 5:2 (2:0)

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától.
1969/1941.

Lőwinger Rezsőné

alapítvány kamata.

Pályázati hirdetmény.

Néhai Lőwinger Rezsőné 1200 pengő alapítványának 1940. évi kamataira pályázatot hirdetek.

Az alapítvány kamatainak elnyerésére minden salgótarjáni szegény pályázhat. A kérelmek előszóval, vagy írásban f. évi május hó 25-ig a városháza szociális ügyosztályán terjesztendők elő.

Salgótarján, 1941 április 24

Dr. Förster Kálmán
polgármester.

Érdemes kereskedősegek és iparossegek jutalmazása.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a kereskedelem- és közlekedési miniszter a kamara területén olyan érdemes kereskedő, illetőleg az alábbi szakmákban működő iparossegek között, akik kereskedőnél, kereskedelmi társaságnál vagy a 7500/1935. M. E. számú rendelet 3 §-ában felsorolt iparok (fogadók, szállók, penziók, vendéglők, kocsimák, kifőző üzletek, kávéházak, kávéházak, továbbá a borbély- és férfi fodrász-, női fodrász-, kozmetikai, manikűr-, pedikűr-üzletek) egyikét jogosultnak gyakorló iparosnál legalább 25 éve szolgálnak megszakítás nélkül, 45-ik évüket betöltötték és eddig még miniszteri elismerésben, vagy jutalomban nem részesültek, tizenkétdarab 100.-pengős jutalmat oszt szét. A kitüntetettek elismerő oklevelet is kapnak. A pályázat határideje 1941. május hó 20. A részletes pályázati feltételek, amelyeknek pontos betartásához a miniszter ur feltétlenül ragaszkodik, megkaphatók a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában. (Budapest, V. Szemere u. 6.)

Salgótarján megyei város polgármesterétől.
7780/1941.

Bevetetlen területek

megművelése.

Hirdetmény.

Az ország fontos érdeke fűződik ahhoz, hogy minden talpalatnyi föld a termelés szolgálatába állítsassék. Ezért felkérlek mindenkit, akinek kertje, udvara, beépítetlen házhelye van, hogy azt a lehető legnagyobb mértékig vegye művelés alá és ültesse be. Nemcsak önmagának és családjának, hanem a nemzetnek is szolgálatot tesz az, aki termel, mert ezzel növeli a készletet és csökkenti a nyomort.

Mindenkitől kérem és elvárom, hogy a felsőbb hatóságok által is szorgalmazott ezen felhívásomnak a köz érdekében eleget tegyen.

Salgótarján, 1941 május 13.

Dr. Förster Kálmán
polgármester.

A Magyar Mérnök és Építész

Egylet ezidei kirándulásainak sorát Salgótarján és vidékének megtekintésével kezdte meg. Folyó hó 10-én családtagokkal együtt 30 tagú kiránduló csoport érkezett ide külön autóbusszon, mely előzetesen a pálfalvai, majd a helybeli üveggyárat tekintette meg a gyárvezetőségek előzékeny vezetése mellett. Este a helybeli mérnökök és családtagjaik a budapestiek tiszteletére ismerkedési családi vacsorán jöttek össze a helybeli hányakaszinó disztermében, hol kedélyes szórakozással töltötték együtt az estét. A társulati vendégszobákban és magánlakásokban töltött éjszakázás után a csoport 11-én de. Salgóra, majd a Nemzeti szállóban elfogyasztott ebéd után Vízválasztóra rándult ki, ahonnan a csoport egyenesen Budapestre utazott vissza igen kellemes emlékekkel.

Nyomatulajdonos: Végő Kálmán.